

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z wniosku T.B.

przy uczestnictwie K.B.

o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku w sprawie VI Ns [...],

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 grudnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 7 sierpnia 2019 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca T. B. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K., którym oddalono apelację skarżącego od postanowienia Sądu Rejonowego w K., wydanego w sprawie o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku, prowadzonej z udziałem K. B..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni

przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Zdaniem wnioskodawcy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej miały przesądzać dostrzegane przez niego liczne uchybienia Sądu drugiej instancji związane ze sposobem prowadzenia w sprawie postępowania dowodowego. Wszystkie zastrzeżenia skarżącego wiązały się z nieuwzględnieniem złożonych przez niego wniosków, w szczególności o dopuszczenie dowodu z opinii innego (nowego) biegłego.

Na wstępie wypada zauważyć, że formułowane przez wnioskodawcę zarzuty, powielone (jako przyczyny oczywistej zasadności skargi kasacyjnej) w uzasadnieniu, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 *in fine* k.p.c., oparte były przede wszystkim na przepisach zawartych w Dziale III Tytułu VI Księgi I k.p.c. Wprawdzie

skarżący przywołał również art. 13 § 2 k.p.c., co uzasadnia stosowanie przytoczonych w skardze kasacyjnej unormowań w postępowaniu nieprocesowym, jednak z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, dlaczego przepisy regulujące postępowanie przed sądem pierwszej instancji miałyby znajdować zastosowanie do oceny czynności procesowych Sądu drugiej instancji. Z uwagi na sformalizowany charakter postępowania kasacyjnego oraz treść art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd nie może dokonać samodzielnego uzupełnienia podstaw skargi kasacyjnej. Już powyższe względy przesądzają o niemożności przyjęcia takiej skargi do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność. Sposób ujęcia formułowanych przez wnioskodawcę zastrzeżeń co do procedowania Sądu drugiej instancji wyklucza bowiem uznanie tych zastrzeżeń za *prima facie* trafne.

Ponadto istotna część wyводу poświęconego przyczynie kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. dotyczy nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy wniosków dowodowych skarżącego. W tej kwestii wypada przypomnieć, że stosownie do art. 162 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do 7 listopada 2019 r., tj. także w dacie przeprowadzenia rozprawy apelacyjnej z 7 sierpnia 2019 r.) strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu; stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Skarżący nie skorzystał z możliwości zgłoszenia ww. zastrzeżeń, choć w toku rozprawy był reprezentowany przez swego pełnomocnika. Wykluczona jest zatem możliwość powoływania się przez wnioskodawcę na obecnym etapie postępowania na ewentualne uchybienia proceduralne Sądu drugiej instancji.

Niezależnie od powyższych, formalnych, względów, które uniemożliwiają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, o braku oczywistej zasadności skargi kasacyjnej przesądza także ocena racji wspierających stanowisko Sądu Okręgowego, dokonana przez pryzmat treści wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd drugiej instancji wyjaśnił w sposób wyczerpujący przyczyny

podejmowanych w sprawie czynności z zakresu postępowania dowodowego. Przedstawione w skardze kasacyjnej uwagi wobec zapadłego rozstrzygnięcia, będącego wynikiem szczegółowej i pogłębionej oceny materiału sprawy, miały charakter czysto polemiczny i były oparte jedynie na subiektywnym przekonaniu skarżącego o nietrafności decyzji procesowych Sądu Okręgowego. Zestawienie argumentacji zaprezentowanej w motywach zaskarżonego postanowienia oraz racji przytoczonych w skardze kasacyjnej nie pozwala więc na uznanie, że została spełniona przyczyna przyjęcia w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.